

Yerel Halkın Bölge Turizmine Bakış Açısının Belirlenmesi: Burdur'da Bir Araştırma

Determining Local People's Aspect Of Tourism: A Research In Burdur

Cansu SOLMAZ¹

Öz

Bu çalışmanın temel amacı, Burdur halkının çeşitli kesimlerinin turizme yönelik bakış açılarının belirlenmesidir. Ayrıca; yerel halkın turizm potansiyeli hakkında ne kadar bilgi sahibi olduğu, Burdur'da turizm dendiğinde halkın gözünde hangi simgelerin belirdiği, halkın Burdur'da hangi turizm türlerinin uygulanabileceğini düşündüğü ve Burdur turizmine ilişkin sorunlar gibi konuların aydınlatılması da araştırılan diğer noktalardır. Bu amaçla kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak yerel halk ile bir anket çalışması yapılmıştır. Araştırmadan çıkan sonuçlara göre, Burdur halkı turizm açısından İnsuyu Mağarası, Burdur Gölü ve Sagalassos antik kentini önemli semboller olarak görmektedir. Halk Burdur'un zengin bir turizm potansiyeline sahip olduğunu fakat bu potansiyeli yeterince kullanamadığını düşünmektedir. Ayrıca halkın; Burdur'un çeşitli altyapı problemlerinin olduğu ve yerel paydaşlar arasında etkin bir koordinasyonun bulunmaması konusundaki düşünceleri değerlendirilmesi gereken konular olarak ortaya çıkmıştır. Burdur halkı aynı zamanda turizmin gelişmesi için turizm yatırımlarının artması gerektiğini ve turizmin şehirde istihdam olanaklarını artıracaklarını düşünmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Burdur, Burdur turizmi, Burdur turizm potansiyeli, Burdur Halkı.*

Abstract

The purpose of this research is determining peoples' aspect of tourism in Burdur. In addition to this, local people's knowledge about potential of tourism, symbols that they identified with Burdur, types of tourism that can be applied in Burdur and the problems about tourism in Burdur are the other searched points. For that purpose, a survey conducted with local people by using convenience sampling. According to research results, people of Burdur are seen Cave of İnsuyu, Lake Burdur and Sagalassos as important symbols of Burdur. People of Burdur think that Burdur has a rich tourism potential but can't use this potential. In addition to this, people of Burdur think that Burdur has some infrastructure problems and there is not enough and efficient coordination between the local stakeholders. Local people think that investment of tourism should be increased to improve tourism and tourism can raise the possibility of employment, also

Keywords: *Burdur, tourism of Burdur, potential of tourism in Burdur, people of Burdur.*

¹ Öğr. Gör., Aksaray Üniversitesi, cansusolmaz@hotmail.com

1.GİRİŞ

Günümüzde turizm talebinde meydana gelen değişimlerin dikkate alınması gerekmektedir. Son dönemde, yerli ve yabancı ziyaretçiler klasikleşmiş deniz-güneş-kuma dayanan turizmle beraber bunun yanında farklı ve daha özgün turizm çeşitlerini de aramakta ve tercih etmektedir. Bunun sonucunda, doğal ve kültürel çekiciliklere sahip alanlar ve kırsal turizm, kültürel miras turizmi, ekoturizm gibi turizm türleri ilgi çekmekte ve ön plana çıkmaktadır.

Geniş anlamda düşünüldüğünde, ülkemiz çok çeşitli ve özgün, rakiplerinin sunamayacakları turistik ürünlere sahip bir ülkedir. Akdeniz çanağında bulunan ve dünyanın her yerinden ziyaretçi çeken hemen her ülkenin sunabileceği deniz, güneş, kum temasını temel alan ürünlerin yanında önemli kültürel değerler de barındırmaktadır. Anadolu sahip olduğu turizm kaynakları ve bunların çeşitliliği bakımından da oldukça zengindir. Sağlık, yayla, av, mağara, botanik, dağcılık, sualtı, doğa, inanç, turizmi gibi çeşitli alternatif turizm türlerinin uygulanmasına olanak veren turizm arz kaynakları ve destinasyonları mevcuttur. Fakat bu turizm kaynaklarının yeterince değerlendirilmemesi ve gerekli alt ve üst yapı eksiklikleri nedeniyle; mevcut turizm bölgelerine ağırlık verilmeye devam edilmesi, bazı turizm destinasyonlarında yoğunlaşmaya neden olmaktadır.

1980'li yıllardan günümüze kadar devlet politikası, Akdeniz ve Ege bölgelerinde kitle turizmine yönelik çalışmalarda yoğunlaşmış ve alternatif turizm kaynakları yeterince değerlendirilememiştir. Günümüzde turizmle ilgili kamu ve özel yönetimler ve girişimciler, deniz-güneş-kum turizminin kültürel miras, tarih, sağlık, doğa ve aktivite turizmi türleri ile desteklemesi ve turistlere daha kapsamlı turizm ürünleri sunulması gerektiği konusunda birleşmektedirler (Duman, Kozak ve Uysal, 2007: 212).

Son dönemde; ürün geliştirme ve alternatif turizm kavramları önem kazanmaya başlamıştır. Türkiye Turizm Stratejisi ve Eylem Planı 2013' de de alternatif turizm alanlarının önceliğine, önemine ve turizmin ülke çapına yayılması gerekliliğine vurgu yapılmaktadır. Türkiye'de, 1980 yılına kadar bir milyon civarında olan yabancı turist sayısı 2010 yılında 21 milyon üzerine çıkmış ve Türkiye turizmden en çok gelir elde eden on ülke arasına girmiştir (UNWTO, 2011). Fakat turist sayısındaki artışla birlikte turizm hareketinin ülke geneline yayılması gerçekleştirilememiştir.

Bu bağlamda; Göller Bölgesinde yer alan Burdur, çeşitli doğal ve kültürel turizm kaynaklarını bünyesinde bulundurmakta ve bu özelliğiyle Antalya'yı tamamlayıcı bir nitelik taşımaktadır. Alternatif turizm türlerinin ve ürün çeşitlendirme faaliyetlerinin önem kazandığı günümüzde, Burdur'un sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel varlıkların, sürdürülebilir turizm çerçevesinde değerlendirilerek birer turizm ürünü olarak tasarlanması ve tanıtılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Dolayısıyla; yukarıda bahsedilen konulardan hareketle, bu çalışmada öncelikle Burdur'un turizm potansiyeli, turizm arz kaynakları ve Burdur'a olan talep ele alınmış; daha sonra yerel halk ile gerçekleştirilen uygulama ile halkın çeşitli kesimlerinin Burdur turizmine bakışları, öncelikli görülen problemler ve turizmin Burdur'un gelişimine olabilecek katkıları incelenmiştir. Ayrıca, Burdur turizmi ile ilgili literatür incelendiğinde, halkın bakış açısını ele alan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla yapılan bu araştırma, Burdur turizmine farklı bir bakış açısı kazandırması açısından da önem taşımaktadır.

1.1. Burdur' da Turizm

Tarihi devirler boyunca değişik uygarlıklara ait toplulukların yaşadığı Burdur, Cumhuriyet Dönemi'nde Merkez ve Tefenni ilçelerinin oluşturduğu bir il haline getirilmiştir. Günümüzde ise 6387 km.2 yüzölçümü olan Burdur İli'nin Merkez, Ağlasun, Altınyayla, Bucak, Çavdır, Çeltikçi, Gölhisar, Karamanlı, Kemer, Tefenni ve Yeşilova olmak üzere 11 ilçesi bulunmaktadır. Burdur İli kuzeyden Afyon, kuzeydoğudan Isparta, güneyden Antalya, güneybatıdan Muğla ve batıdan Denizli illeri ile sınırlanmaktadır (Yılmaz, 2005, s: 569).

Akdeniz Bölgesi'nin Batı Akdeniz kısmında ve "Göller Bölgesi" adı verilen bölgede yer alan Burdur İli Akdeniz kıyı kesimi ile Anadolu'nun iç kesimlerini birbirini bağlayan geçitlerden biri üzerindedir. Batı Akdeniz, Ege ve Orta Anadolu bölgeleri arasında iklim ve jeolojik yapı bakımından bir geçit alanı olan Burdur ili, folklorunda, kültüründe, sosyal yaşantısında ve ekonomisinde olduğu gibi turizmde de önemli bir noktada bulunmaktadır (Türk, 2005: 476).

Burdur, çeşitli kültürel ve doğal turizm kaynaklarını bünyesinde barındırmaktadır. Doğal ve tarihi zenginlikleri, iklimi ve folkloru ile birçok bölgemizden daha üstün bir turizm potansiyeline sahiptir. Göller Bölgesi'nin karakteristik özelliklerini ve Anadolu'nun tarihi çeşitliliğini en güzel şekilde yansıtan Burdur, ekoturizm, kültür turizmi ve turizm amaçlı sportif faaliyetler alanlarında yakınında bulunan Antalya'yı tamamlayıcı bir konuma sahiptir (Envanter, 2002: 2).

Büyük bir çeşitlilik gösteren Burdur'daki turizm varlıklarını doğal turizm değerleri (göller, yaylalar, mesire yerleri, mağaralar) ve doğal turizm değerleri (höyük yerleşmeleri, antik kent kalıntıları, kervansaraylar, tarihi Türk evleri, camiler, türbeler) olmak üzere iki grup altında incelemek mümkündür (Yılmaz, 2005: 569).

Birçok nadir kuş türünün kışladığı Burdur ve Salda Gölleri, Yapraklı ve Karacaören baraj gölleri, Aziziye, Kozağaç, Yusufça, Böğrüdelik ve Kozpınarı yaylaları ve ülkemizde turizme açılan ilk mağara olan İnsuyu Mağarası Burdur'da değerlendirilmesi gereken doğal turizm değerleridir. Höyük yerleşmeleri (Kuruçay ve Hacılar), Sagalassos, Cbyra, Cremna, Bubon, Balboursa, Tymbrionassos antik kentleri, Susuz Han, İncir Kervansarayı, Rum Kilisesi, Ulu Camii, Dengere Camii, Hıdırlık Türbesi, Taşoda, Mısırlılar Evi, Bakıbey Konağı (Kocaoda), Çelikbaşlar Evi ve 60 bin eseri ile ülkemizdeki sayılı müzeler arasında bulunan Burdur Arkeoloji Müzesi; Burdur'un çok çeşitli kültürel ve tarihi turizm varlıklarına sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca halı ve kilimcilik (Alaca dokumaları), folklor ve müzik, yöreye özgü tatlar ve yaz aylarında düzenlenen çeşitli festivaller de Burdur'da değerlendirilebilecek kültürel turizm kaynakları arasındadır.

Burdur'daki bu mevcut potansiyelin çeşitli nedenlerle yeterince değerlendirilmemesi ve Burdur'un fiziki konumunun, ülkenin turizm bakımından öncelikle gelişmiş olan Akdeniz, Ege ve İç Anadolu Bölgeleri'ne çok yakın olması sebebiyle, yörede turizm aktivitesi, uzun süre oldukça sınırlı olarak görülebilmektedir. Burdur ve yöresi yerli ve yabancı turistler için sadece uğranılan, ihtiyaç giderilen, alış-veriş yapılan, kısa sürede gezilen, konaklama yapılmayan, yukarıda söz edilen üç önemli bölge arasında düzenlenen turistik turlarda sadece bir nevi mola merkezi olma özelliği gösteren bir yer olmuştur (Alpar ve Erdem, 2005: 595). Bu nedenle alternatif turizm türlerinin ve ürün çeşitlendirme faaliyetlerinin

önem kazandığı günümüzde, Burdur'un sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel varlıkların, sürdürülebilir turizm çerçevesinde değerlendirilerek birer turistik ürün olarak tasarlanması ve tanıtılmasının önem taşımaktadır.

Burdur; Akdeniz, Ege ve Orta Anadolu Bölgeleri arasında bir geçit nokta olması bakımından, Antalya, Ankara, İstanbul ve İzmir başlangıçlı organize turların uğrak yeri konumundadır. Burdur'dan geçen ana tur güzergâhı üzerinde Antalya, Denizli (Pamukkale) gibi ana konaklama noktalarının Burdur'a çok yakın konumda bulunmaları, ildeki konaklama ve gecelemleri olumsuz yönde etkilemektedir. Kente gelenlerin çoğunluğunu oluşturan orta ve düşük gelir grupları Belediyeden belgeli tesislerde veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait misafirhanelerde konaklamaktadır (Alpar ve Erdem, 2005: 596).

Ulaşım ve erişim konusunda da Burdur'un hem Antalya gibi bir destinasyona hem de Isparta Havalimanına çok yakın olması, sahip olunan avantajlar olarak değerlendirilebilir. Fakat konaklama, altyapı ve yan hizmet tesislerinin durumu incelendiğinde Burdur'un yeterince hazır olmadığı görülmektedir (Tablo 1).

Tablo 1. Burdur'da Bulunan Kültür ve Turizm Bakanlığı İşletme Belgeli Oteller

Otel Adı	Sınıfı	Kapasite
Grand Özeren	4 yıldız	66 oda 132 yatak
Atam Hotel	3 yıldız	24 oda 45 yatak
Duru Otel Bucak	3 yıldız	28 oda 47 yatak

Kaynak: www.kultur.gov.tr. 02.03.2013

Burdur'a olan turistik talebi karşılayabilecek yeterlilikte ve nitelikte, üstyapı olarak nitelendirilen konaklama tesislerine ihtiyaç vardır. Tablo 1 incelendiğinde; Burdur'un sınırlı yatak kapasitesi olduğu görülmektedir. Belediye belgeli otellere ek olarak kentte yalnızca 3 adet Kültür ve Turizm Bakanlığı turistik işletme belgeli tesis bulunmaktadır. Bu nedenle nicelik ve nitelik bakımından ziyaretçilerin beklenti ve ihtiyaçlarını karşılayabilecek konaklama tesisleri için yatırım yapılmasının, Burdur'un turizm geleceği için önemli olduğu düşünülmektedir.

Burdur'a olan talep ele alındığında ise; giderek yükselen ancak yine de yetersiz sayılabilecek bir ziyaretçi sayısından bahsetmek mümkündür. Tablo 2'de; yıllar içinde Burdur Arkeoloji Müzesi ve turist çeken başlıca antik kent olan Sagalassos'u ziyaret eden yerli ve yabancı ziyaretçilerin sayısı verilmektedir. Tablo 2 incelendiğinde bu düşüncenin desteklendiği görülmektedir. Giderek yükselen bir ziyaretçi sayısı grafiği gözlemlenmekle beraber, bu sayılar Burdur turizminin henüz istenilen noktadan uzakta olduğunu göstermektedir. Ayrıca, bu ziyaretçilerin seyahat acentalarının düzenlediği günü birlik turlarla gelip, konaklama yapmadan Burdur'dan ayrılarak bir başka noktada konaklama yaptığı da eklenmelidir. Büyük bir dezavantaj olarak değerlendirilebilecek olan bu durum karşısında, mevcut konaklama işletmelerinin kalitelerini yükseltmelerinin yanı sıra, bu ziyaretçilerin kent merkezine ve Burdur'un diğer tarihi ve doğal çekicilik noktalarına yönlendirilmeleri sağlanmalıdır.

Tablo 2. Yıllara Göre Müze ve Sagalassos Antik Kenti Ziyaretçi Sayıları

	Burdur Arkeoloji Müzesi			Sagalassos Antik Kenti		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2013	1297	12498	13795	10043	14773	24816
2012	1153	13529	14682	12397	9934	22331
2011	702	15302	16004	12070	6809	18876
2010	741	16687	16687	14592	5685	20277
2009	580	11944	12495	11447	5605	17052
2008	1181	6289	7470	4065	9237	13302
2007	809	5707	6513	3842	7492	11361

Kaynak: http://www.burdurmuzesi.gov.tr/ziyaret%C3%A7i_istatistikleri.htm

2.YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, Burdur ilinin turizm potansiyelini ele almakta ve Burdur halkının turizme bakış açısını belirlemeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın temel amacını, Burdur halkının çeşitli kesimlerinin turizme yönelik tutumlarının belirlenmesi oluşturmaktadır. Ayrıca; yerel halk turizm potansiyeli hakkında ne kadar bilgili, Burdur'da turizm dendiğinde halkın gözünde ilk olarak hangi simge ya da simgeler beliriyor, halk Burdur'da hangi turizm türlerinin uygulanabileceğini düşünüyor, Burdur turizmine ilişkin sorunlar ve yerel halkın turizme yönelik görüşleri arasında fark olup olmadığı gibi konular aydınlatılmaya çalışılmıştır.

2.2. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden anket tekniği kullanılmıştır. Bu amaçla kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak yerel halk ile bir anket çalışması yapılmıştır. Çalışmada; Doğan ve Üngüren (2012) tarafından geliştirilmiş olan ölçek kullanılmıştır. Anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde demografik sorular yer almaktadır. İkinci bölüm ise, turizm potansiyeli-kullanımı ve geliştirilmesine yönelik yerel halkın görüşlerini belirlemeyi amaçlayan 17 önermeden oluşmaktadır. Ölçekte 5'li Likert (1:Hiç katılmıyorum, 5:Tamamen Katılıyorum) derecelendirme sistemi kullanılmıştır. Toplamda, Burdur ilinde yaşayan 266 kişiye anket çalışması uygulanmıştır.

Araştırma sonucunda elde edilen veriler sosyal bilimler için geliştirilmiş bir istatistik paket programında analiz edilmiştir. Ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için Cronbach Alpha değeri 0,852 olarak hesaplanmıştır. Demografik değişkenlere ilişkin verilerin yorumlanmasında yüzde ve frekans analizleri, yerel halkın görüşleri arasındaki farklılıkların değerlendirilmesinde ise Anova Analizi kullanılmıştır.

3.BULGULAR

Katılımcılar ile ilgili demografik özellikler Tablo 3'de verilmiştir. Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya katılanların %41'inin kadın, %59'unun ise erkeklerden oluştuğu görülmektedir. Katılımcıların %35'i bekar, %65'i ise evlidir. Katılımcıların büyük çoğunluğu (%28,2) 18-27 yaş grubunda yer almaktadırlar. Daha sonra %22,9 ile 28-37 yaş grubu gelmektedir. Bu grubu 48-57 yaş grubu (%18), 36-47 yaş grubu (%16,5) ve 58 yaş ve üzerindeki katılımcılar (%14,3) takip etmektedir. Eğitim durumları incelendiğinde %37,2 ile lisans mezunları başı çekmekte, bunu sırası ile lise (%29,7), ön lisans (%19,5), lisansüstü (%8,6), ilköğretim (%4,9) mezunları takip etmektedir.

Araştırmaya katılanların %77,8'i Burdur doğumlu olduklarını ve %44,4'ü de 21 yıldan daha fazla bir süredir Burdur'da yaşadıklarını belirtmiştir. Katılımcıların %22,9' u 16-20 yıldır, %10,5'i 11-15 yıldır, %10,2'si 1-5 yıldır, %8,3'ü de 6-10 yıldır Burdur'da yaşamaktadır. Bunlara ek olarak, katılımcılar arasında; %20,5 ile özel sektör çalışanları ilk sırada gelmektedir. Bunu sırası ile öğrenciler (%17,8), öğretmen ve emekliler (%15,1), devlet memurları (%12), ev hanımları (%10,9), esnaf (%5,4), akademisyen (%3,1) ve diğer meslek grupları (%3) takip etmektedir.

Tablo 3. Katılımcılara Ait Demografik Özellikler

		n	%
Cinsiyet	Kadın	109	41
	Erkek	157	59
	Toplam	266	100,0
Yaş	18-27	75	28,2
	28-37	61	22,9
	38-47	44	16,5
	48-57	48	18,0
	58 ve üzeri	38	14,3
	Toplam	266	100,0
	En son mezun olunan okul	İlköğretim	13
Lise		79	29,7
Önlisans		52	19,5
Lisans		99	37,2
Yüksek Lisans		20	7,5
Doktora		3	1,1
Toplam		266	100
Medeni durum	Evli	173	65
	Bekâr	93	35
	Toplam	266	100
Doğum yeri	Burdur	207	77,8
	Burdur dışı	59	22,2
	Toplam	266	100
Burdur'da yaşama süresi	1 yıldan az	10	3,8
	1-5 yıl	27	10,2
	6-10 yıl	22	8,3
	11-15 yıl	28	10,5
	16-20 yıl	61	22,9
	21 yıl ve üzeri	118	44,4

Meslek			
	Toplam	266	100
	Öğrenci	46	17,8
	Özel sektör	53	20,5
	Devlet memuru	31	12,0
	Esnaf	14	5,4
	Akademisyen	8	3,1
	Öğretmen	39	15,1
	Ev hanımı	28	10,9
	Emekli	39	15,1
	Diğer	8	3,0
	Toplam	266	100

Tablo 4’de katılımcıların Burdur’un doğal ve kültürel turizm zenginliklerini bilme düzeyleri verilmektedir. Tablo 4 incelendiğinde; katılımcıların neredeyse yarıya yakın bir oranı (%45,9) biliyorum şikkını işaretlemişlerdir. %18’lik bir kısım da çok iyi bildiğini belirtmiştir. %26,3’ü biraz bildiğini, %7,1’i çok az bildiğini, %1,9’u ise hiç bilmediğini belirtmiştir. Bu sonuçlardan hareketle katılımcıların % 65’e yakın bir kısmı Burdur’un turizm potansiyeli hakkında bilgi sahibi olduğunu belirtmektedir. Bu rakamlar; halkın kendi doğal ve kültürel değerlerini benimsemiş ve bunların farkında olduğunu göstermesi ve Burdur turizminin ileride geliştirilmesi konusuna ışık tutması bakımından önem arz etmektedir.

Tablo 4. Burdur’un Doğal ve Kültürel Turizm Zenginliklerini Bilme Düzeyi

	n	%
Çok iyi biliyorum	50	18,8
Biliyorum	122	45,9
Biraz biliyorum	70	26,3
Çok az biliyorum	19	7,1
Hiç bilmiyorum	5	1,9
Toplam	266	100

Tablo 5’de katılımcıların “Burdur” ve “Burdur’da Turizm” dendiğinde akıllarına gelen değerler verilmektedir. Tablo incelendiğinde, çoğu Burdurlunun aklına öncelikle Burdur Gölü’nün (%22,4) geldiğini söylemek mümkündür. Daha sonra; Burdur Şiş (%16,7), ceviz ezmesi (%15,2), İnsuyu Mağarası (%10,1), memleket (%6,4), Sagalassos antik kenti (%5,6) ve folklorun (%4,5) geldiği önemli bir bulgu olarak Tablo 5’ e yansımaktadır.

Tablo 5. “Burdur Denince” ve “Burdur’da Turizm” İlk Akla Gelenler

“Burdur Denince”	n	%	“Burdur’da Turizm” Denince	n	%
Burdur Gölü	57	22,4	İnsuyu mağarası	65	24,4
Burdur şiş	45	16,7	Burdur Gölü	47	17,7
Ceviz ezmesi	40	15,2	Sagalassos	36	13,5
İnsuyu mağarası	29	10,1	Höyükler	27	10,2

Memleket	17	6,4	Tarihi konaklar	25	9,4
Sagalassos	15	5,6	Folklor	19	7,1
Folklor	12	4,5	Diğer	47	17,7
Diğer	51	19,1			

Tablo 5 incelenmeye devam edildiğinde, İnsuyu Mağarası (%24,4), Burdur Gölü (%17,7) ve Sagalassos antik kenti (%13,5) ilk üçte bulunduğu göze çarpmaktadır. Bu üçlüyü Hacılar ve Kuruçay Höyükleri (%10,2), tarihi konaklar (%9,4) ve Burdur folkloru (%7,1) takip etmektedir. Sonuç olarak, “Burdur Gölü” nün her iki soruya verilen cevaplar arasında ilk sıralarda bulunması, kentte yaşayanların zihinlerinde Burdur Gölü’nü; Burdur’u yansıtan önemli bir simge olarak gördüğünü ortaya çıkarmaktadır. Buradan çıkan bulgulardan hareketle; Burdur’un tanıtım çalışmalarında halkın da benimsediği bu değerlerin öncelikli olarak kullanılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Tablo 6’da Burdur halkının yörede uygulanmasını arzu ettiği turizm türleri verilmektedir. Tablo 10’a göre, halkın neredeyse %70’i öncelikle Göl turizminin yapılması gerektiğini düşünmektedir. Daha sonra yine yarısı (%51) kültür turizmi, mağara turizmi (%49,6) ve yayla turizminin (%47,7) uygulanabileceğini düşünmektedir. Burdur halkı sırası ile kuş gözlemciliği (%36,5), kamp ve karavan turizmi (%27,4), ekoturizm (%18,8), kış turizmi (%16,2) ve av turizmi (%12,4) için Burdur’un potansiyel taşıdığını ve bu potansiyelin kullanılması gerektiğini düşünmektedir.

Tablo 6. Ağırlık Verilmesi Gereken Turizm Türleri

	n	%
Göl turizmi	186	69,9
Kültür turizmi	136	51,1
Mağara turizmi	132	49,6
Yayla turizmi	126	47,7
Kuş gözlemciliği	97	36,5
Kamp-karavan turizmi	73	27,4
Ekoturizm	50	18,8
Kış turizmi	43	16,2
Av turizmi	33	12,4
Diğer	14	5,3

(Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.)

Halkın yöre turizmine yönelik tutumları oluşturan boyutları incelemek için 17 ifadeye faktör analizi uygulanmıştır. Faktör analizi yapabilmek için örneklem büyüklüğünün yeterliliğini belirlemek amacıyla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) 0.875 ve Bartlett testleri yapılmıştır ve anlamlı p değeri ($\chi^2=1002,334$; $sd=105$; $p=0.000$) elde edilmiştir. KMO değerinin alt sınırının 0.60 olması gerektiği ifade edilmektedir (Pallant, 2001). Bu durumda 0.875 olan KMO değerinin faktör analizi için uygun olduğu söylenebilir. Önemli faktör sayısını belirlemek için özdeğeri 1’den yüksek olmasına ve açıklanan

varyansın oranına bakılmıştır. Faktör yük değeri düşük (0.30'un altı) ve binişik faktör yük değeri veren 2 madde analiz dışı bırakılmıştır.

Ölçekte bulunan 15 madde özdeğeri 1'den büyük olan 3 faktör altında toplanmıştır. Önemli faktörlerin açıklanmasını kolaylaştırmak amacıyla varimax döndürme tekniği kullanılmıştır. Döndürme işlemi sonrasında faktör yük değerlerine göre önemli faktörlerde yer alan maddeler Tablo 7'de verilmiştir. Belirlenen faktörlerin ilki, "Burdur Turizminin Sorunları" olarak adlandırılmıştır ve toplam varyansın %20,38'ini açıklamaktadır. İkinci faktör, "Turizmin Burdur'a Sağlayacağı Katkıları" olarak adlandırılmış ve toplam varyansın %15,19'unu açıklamaktadır. Son faktör ise, "Turizm Potansiyeli Kullanımı ve Geliştirme Stratejileri" olarak adlandırılmıştır ve toplam varyansın %15,12'ini açıklamaktadır. Üç faktör beraber toplam varyansın %50,69'unu açıklamaktadır. Sonuçlar Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Faktör Analizi Sonuçları

Burdur Turizminin Sorunları	Faktör 1		
Burdur halkı turizm konusunda bilinçsizdir.	,703		
Burdurlular turizme yeterince önem vermemektedir.	,677		
Burdur'un doğal ve kültürel zenginliklerinin tanıtımı yetersizdir.	,643		
Burdur turizminin gelişmesi açısından ilin temel kuruluş ve birimleri arasında yeterli ve etkin bir dayanışma, işbirliği, iletişim ve koordinasyon yoktur.	,627		
Burdur'un turizmde önemli alt yapı sorunları bulunmaktadır.	,554		
Turizmin Burdur'a Sağlayacağı Katkıları	Faktör 2		
Turizm Burdur'un ana gelir kaynağı olabilir.	,755		
Burdur'un gelişiminde turizm lokomotif rol oynayabilir.	,711		
Turizmin Burdur'da istihdam olanaklarını arttıracaklarını düşünüyorum.	,664		
Turizmin Burdur ekonomisine büyük katkı yapacağını düşünüyorum.	,575		
Turizm Potansiyeli Kullanımı ve Stratejiler	Faktör 3		
Burdur'da turizmin gelişmesi için öncelikle turizm yatırımlarının artırılması gerekir.	,698		
Turizmde başarı için halkın ve tüm kesimlerin katılması gerekir.	,698		
Burdur ili sahip olduğu turizm potansiyelini yeterince kullanamamaktadır.	,685		
Turizm sadece "Turizm İl Müdürlüğü'nün" çalışmalarıyla başarılabilir bir iş değildir.	,684		
Burdur ili turizm alanında zengin bir potansiyele sahiptir.	,666		
Turizmin gelişmesi için Burdur'un Antalya turizmiyle bütünleşmesi gerekir.	,317		
Özdeğer	4,834	1,533	1,237
KMO	,875		
Bartlett's Test of Sphericity	1002,334	p=,000	
Açıklanan Varyans	Toplam:	%20,38	%15,19
	%50,69		%15,12

Burdur turizminin sorunları faktörü altında toplanan ifadelere çeşitli kesimlerin verdiği cevaplar incelendiğinde; ilk olarak katılımcılar halkın turizm konusunda bilinçsiz olduğu noktasında ($\bar{x}=3,84$) birleşmektedirler. Meslek bazında incelendiğinde, bu düşünceye en çok özel sektör çalışanlarının ($\bar{x}=3,98$), öğrencilerin ($\bar{x}=3,96$) ve devlet memurlarının ($\bar{x}=3,94$) destek verdikleri görülmektedir. Katılımcılar benzer şekilde Burdurluların turizme yeterince önem vermediği konusunda da görüş birliği içindedirler ($\bar{x}=4,00$). Bu düşünceye ise en çok desteği verenler sırası ile devlet memurları ($\bar{x}=4,39$), öğrenciler ($\bar{x}=4,04$), özel sektör ($\bar{x}=4,00$) ve akademisyenler ($\bar{x}=4,00$) olmuştur. Tablo 8 incelendiğinde, katılımcıların Burdur'un doğal ve kültürel zenginliklerinin tanıtımının yetersiz olduğunu düşündükleri ortaya çıkmaktadır ($\bar{x}=4,18$). Bu düşünceye en çok özel sektör çalışanları ($\bar{x}=4,30$), akademisyenler ($\bar{x}=4,25$), öğrenciler ($\bar{x}=4,24$) ve öğretmenlerin ($\bar{x}=4,15$) destek verdiklerini söylemek mümkündür.

Tablo 8 incelendiğinde katılımcıların, Burdur turizminin gelişmesi açısından ilin temel kuruluş ve birimleri arasında yeterli ve etkin bir dayanışma, işbirliği, iletişim ve koordinasyon noktasında eksiklik olduğunu düşündükleri görülmektedir ($\bar{x}=4,04$). Bu konuyu öğrencilerin ($\bar{x}=4,35$), memurların ($\bar{x}=4,16$), öğretmenlerin ($\bar{x}=4,15$) ve ev hanımlarının ($\bar{x}=4,07$) en çok destekleyen kesimler olduğu görülebilmektedir. Halk yine Burdur'un turizmde altyapı sorunları olduğu noktasına da katılmaktadır ($\bar{x}=4,00$). Bu konuda özellikle memurlar ($\bar{x}=4,45$), akademisyenler ($\bar{x}=4,25$) ve öğretmenlerin ($\bar{x}=4,13$) yüksek bir kararlılık gösterdikleri görülmektedir.

Tablo 8. Burdur Turizminin Sorunları Faktörü

		n	\bar{x}
Burdur halkı turizm konusunda bilinçsizdir. F= ,413 p=,884	Öğrenci	46	3,96
	Özel sektör	53	3,98
	Devlet memuru	31	3,94
	Esnaf	14	3,71
	Akademisyen	8	3,75
	Öğretmen	39	3,74
	Ev hanımı	28	3,75
	Emekli	39	3,69
	Diğer	8	3,72
	Toplam	266	3,84
Burdurlular turizme yeterince önem vermemektedir. F= 1,079 p=,378	Öğrenci	46	4,04
	Özel sektör	53	4,00
	Devlet memuru	31	4,39
	Esnaf	14	4,21
	Akademisyen	8	4,00
	Öğretmen	39	3,79
	Ev hanımı	28	3,68
	Emekli	39	4,00
	Diğer	8	4,01
	Toplam	266	4,00
Burdur'un doğal ve kültürel zenginliklerinin tanıtımı yetersizdir. F= ,527 p= ,814	Öğrenci	46	4,24
	Özel sektör	53	4,30
	Devlet memuru	31	4,13
	Esnaf	14	3,79
	Akademisyen	8	4,25
	Öğretmen	39	4,15
	Ev hanımı	28	4,04

	Emekli	39	4,23
	Diğer	8	4,15
	Toplam	266	4,18
Burdur turizminin gelişmesi açısından ilin temel kuruluş ve birimleri arasında yeterli ve etkin bir dayanışma, işbirliği, iletişim ve koordinasyon yoktur.	Öğrenci	46	4,35
	Özel sektör	53	3,68
	Devlet memuru	31	4,16
	Esnaf	14	3,79
	Akademisyen	8	4,00
	Öğretmen	39	4,15
	Ev hanımı	28	4,07
	Emekli	39	4,03
	Diğer	8	4,11
	Toplam	266	4,04
Burdur'un turizmde önemli alt yapı sorunları bulunmaktadır.	Öğrenci	46	4,09
	Özel sektör	53	3,96
	Devlet memuru	31	4,45
	Esnaf	14	3,86
	Akademisyen	8	4,25
	Öğretmen	39	4,13
	Ev hanımı	28	3,71
	Emekli	39	3,67
	Diğer	8	3,95
	Toplam	266	4,00

F= ,244
p=1,566

F= 1,614
p= ,132

Turizmin Burdur'a sağlayacağı katkılar faktörü incelendiğinde ise öncelikle katılımcıların turizmin Burdur'un ana gelir kaynağı olabilmesi noktasında bir kararsızlık içinde oldukları görülmektedir ($\bar{x}=3,36$). Tüm meslek gruplarında belirgin bir kararsızlık gözlemlenmektedir. Halk Burdur'da turizmin lokomotif rol oynaması konusuna biraz daha temkinli yaklaşmıştır ($\bar{x}=3,67$). Bu konuya en büyük destek memurlardan ($\bar{x}=4,03$) ve ev hanımlarından ($\bar{x}=3,86$) gelmektedir. Turizmin Burdur'da istihdamı artıracağını düşünenler sırası ile memurlar ve akademisyenler ($\bar{x}=4,13$), ev hanımları ($\bar{x}=4,00$) ve emeklilerdir ($\bar{x}=3,92$). Yine turizmin Burdur ekonomisine katkı yapacağı konusunda ev hanımlarının ($\bar{x}=4,1$) diğer meslek gruplarına oranla yüksek bir kararlılık gösterdikleri görülmektedir.

Tablo 9. Turizmin Burdur'a Sağlayacağı Katkılar Faktörü

		n	\bar{x}
Turizm Burdur'un ana gelir kaynağı olabilir.	Öğrenci	46	3,26
	Özel sektör	53	3,32
	Devlet memuru	31	3,26
	Esnaf	14	3,29
	Akademisyen	8	3,50
	Öğretmen	39	3,38
	Ev hanımı	28	3,79
	Emekli	39	3,28
	Diğer	8	3,39
	Toplam	266	3,36
Burdur'un gelişiminde turizm lokomotif rol oynayabilir.	Öğrenci	46	3,48
	Özel sektör	53	3,70
	Devlet memuru	31	4,03
	Esnaf	14	3,71
	Akademisyen	8	3,88

F= ,719
p = ,656

F= 1,398
p = ,171

	Öğretmen	39	3,36
	Ev hanımı	28	3,86
	Emekli	39	3,68
	Diğer	8	3,81
	Toplam	266	3,67
Turizmin Burdur'da istihdam olanaklarını arttıracaklarını düşünüyorum.	Öğrenci	46	3,85
	Özel sektör	53	3,74
	Devlet memuru	31	4,13
	Esnaf	14	3,62
	Akademisyen	8	4,13
	Öğretmen	39	3,92
	Ev hanımı	28	4,00
	Emekli	39	3,92
	Diğer	8	3,72
	Toplam	266	3,89
Turizmin Burdur ekonomisine büyük katkı yapacağını düşünüyorum.	Öğrenci	46	3,72
	Özel sektör	53	3,74
	Devlet memuru	31	3,74
	Esnaf	14	3,50
	Akademisyen	8	3,75
	Öğretmen	39	3,62
	Ev hanımı	28	4,11
	Emekli	39	3,69
	Diğer	8	3,67
	Toplam	266	3,74

F= ,650
p = ,715

F= ,593
p = ,761

Üçüncü faktör olan “Turizm potansiyeli ve geliştirme stratejileri” faktörü altında toplanan ifadeler ve bu ifadelere çeşitli kesimlerin cevapları Tablo 10’da verilmiştir. Tablo 10 incelendiğinde katılımcıların Burdur’da turizmin gelişmesi için öncelikle turizm yatırımlarının artırılması gerektiği noktasında bir görüş birliği içinde oldukları görülmektedir (\bar{x} =4,21). Bu düşünceye en çok memurlar (\bar{x} =4,42), öğretmenler (\bar{x} =4,26) özel sektör çalışanları (\bar{x} =4,25) ve öğrencilerin (\bar{x} =4,24) destek verdikleri görülmektedir. Turizmde başarı için halkın ve tüm kesimlerin katılımı gerekir düşüncesine ise en büyük destek memurlar (\bar{x} =4,48), emekliler (\bar{x} =4,47) ve öğretmenlerden (\bar{x} =4,34) gelmektedir. Yine araştırmaya katılanlar Burdur’un sahip olduğu turizm potansiyelini yeterince kullanmadığını düşünmektedir (\bar{x} =4,22). Konu hakkında emekliler (\bar{x} =4,46), akademisyenlerin (\bar{x} =4,38), memurların (\bar{x} =4,35) ve ev hanımlarının (\bar{x} =4,14) yüksek bir kararlılık gösterdikleri söylenebilir.

Tablo 10. Turizm Potansiyeli Kullanımı ve Geliştirme Stratejileri Faktörü

		n	\bar{x}
Burdur'da turizmin gelişmesi için öncelikle turizm yatırımlarının artırılması gerekir.	Öğrenci	46	4,24
	Özel sektör	53	4,25
	Devlet memuru	31	4,42
	Esnaf	14	4,21
	Akademisyen	8	3,86
	Öğretmen	39	4,26
	Ev hanımı	28	4,07
	Emekli	39	4,10
	Diğer	8	4,14
	Toplam	266	4,21

F= ,445
p= ,873

Turizmde başarı için halkın ve tüm kesimlerin katılması gerekir.	Öğrenci	46	4,30
	Özel sektör	53	4,21
	Devlet memuru	31	4,48
	Esnaf	14	4,29
	Akademisyen	8	3,88
	Öğretmen	39	4,34
	Ev hanımı	28	4,21
	Emekli	39	4,47
	Diğer	8	4,25
	Toplam	266	4,31
Burdur ili sahip olduğu turizm potansiyelini yeterince kullanamamaktadır.	Öğrenci	46	4,00
	Özel sektör	53	4,38
	Devlet memuru	31	4,35
	Esnaf	14	3,86
	Akademisyen	8	4,38
	Öğretmen	39	4,05
	Ev hanımı	28	4,14
	Emekli	39	4,46
	Diğer	8	4,25
	Toplam	266	4,22
Turizm sadece "Turizm İl Müdürlüğünün" çalışmalarıyla başarılabilir bir iş değildir.	Öğrenci	46	4,20
	Özel sektör	53	4,34
	Devlet memuru	31	4,40
	Esnaf	14	4,00
	Akademisyen	8	3,38
	Öğretmen	39	4,23
	Ev hanımı	28	3,79
	Emekli	39	4,41
	Diğer	8	4,33
	Toplam	266	4,21
Burdur ili turizm alanında zengin bir potansiyele sahiptir.	Öğrenci	46	3,80
	Özel sektör	53	3,81
	Devlet memuru	31	4,23
	Esnaf	14	4,00
	Akademisyen	8	3,38
	Öğretmen	39	3,56
	Ev hanımı	28	3,82
	Emekli	39	3,90
	Diğer	8	4,11
	Toplam	266	3,83
Turizmin gelişmesi için Burdur'un Antalya turizmiyle bütünleşmesi gerekir.	Öğrenci	46	3,20
	Özel sektör	53	3,34
	Devlet memuru	31	3,84
	Esnaf	14	3,57
	Akademisyen	8	3,38
	Öğretmen	39	3,79
	Ev hanımı	28	3,46
	Emekli	39	3,67
	Diğer	8	3,55
	Toplam	266	3,52

“Turizm sadece Turizm İl Müdürlüğünün çalışmalarıyla başarılabilir bir iş değildir” düşüncesinde ise emekliler (\bar{x} =4,41) memurlar (\bar{x} =4,40), özel sektör çalışanları (\bar{x} =4,34) ve öğretmenlerin (\bar{x} =4,23) büyük bir kararlılık içinde olduğu görülmektedir. Burdur'un zengin bir

potansiyele sahip olduğu noktada katılımcıların görüş birliğinde olduklarını söylemek mümkündür (\bar{x} =3,83). Bu düşünceye en büyük destek memurlardan (\bar{x} =4,23), esnaftan (\bar{x} = 4,00) ve emeklilerden (\bar{x} =3,90) gelmektedir. Turizmin gelişmesi için Burdur'un Antalya turizmiyle bütünleşmesi gerekmektedir düşüncesine ise katılımcıların temkinli yaklaştığı görülmektedir (\bar{x} =3,52). Genel olarak katılımcıların bu noktada kararsız oldukları görülmektedir. Bu konuda memurlar (\bar{x} =3,84) ve öğretmenlerin (\bar{x} =3,79) daha olumlu yaklaştıkları görülmektedir.

4.SONUÇ VE ÖNERİLER

Jafari' ye (2001) göre, bir destinasyondaki turizm gelişimi, o yöredeki yerel halkın davranışlarıyla büyük ölçüde ilgilidir. Bu yüzden, turizm endüstrisi yerel halkın iyi niyeti, katılım ve desteği doğrultusunda gelişimini sürdürebilecektir. Yerel halkı turizm gelişim sürecine dâhil etmek, onların bu konudaki görüş ve önerilerini almak, fikir alışverişinde bulunmak ve gelecekteki turizm gelişmesini teşvik yönünde karşılıklı fikir alışverişi yapmak yerel halkın karar merkezlerini etkileyebilmesi ve kendilerini turizmin bir parçası olarak hissetmeleri açısından oldukça önemlidir. Eğer turizmin sürdürülebilir kılınması isteniyorsa planlanan turizmin, gelişme şekli, ölçüğü ve konumu ile ilgili olarak yöre toplumunun kabulünü kazanması gerekmektedir (Avcıkurt, 2003). Bu temel etmenin dikkate alınmaması durumunda turizmin geliştirilmesi ve turizm gelirlerinin artırılması veya diğer bir ifadeyle sürdürülebilir bir turizm gelişim modelinin hayata geçirilmesi imkânsızdır. Halka rağmen turizmi geliştirme çabası hiçbir anlam ifade etmez ve halkın istemediği hiçbir oluşum başarılı olamaz. Çünkü yerel toplumun değerleri ve beklentileri dikkate alınmadan, yapılan salt ekonomik planlama yaklaşımları başarılı olamaz. Bu nedenle olumlu yönlerin artması, sürdürülebilir turizm şeklinin gerçekleştirilmesi ve olumlu etkilerin en üst düzeye çıkarılması için planlama çalışmalarına yerel halkın mutlaka dâhil edilmesi ve onların görüş ve önerileri doğrultusunda şekillenmesinin sağlanması gereklidir (Gunn, 1988).

Bu çalışmada da; Burdur halkının Burdur turizm potansiyeline ve Burdur'da halihazırda uygulanan turizm aktivitelerine bakışları, Burdur turizmine dair gördükleri önemli sorunlar araştırılmıştır. Araştırma, daha önce Burdur turizmi üzerine yapılmış çalışmalar arasında, halkı ve halkın düşüncelerini ele alan bir başka çalışmanın bulunmaması açısından önemlidir. Araştırmadan elde edilen genel bulgular ışığında, Burdur halkının turizm olayına olumsuz bakmadığı, aksine, turizmin Burdur'un ekonomisine katkı yapacağını ve istihdam olanağını artıracak olduğunu düşündüğü ortaya çıkmaktadır. Bu sonuç halkın gelecekte turizmi benimsemesi ve turizme katılması açısından önem arz etmektedir.

Araştırma sonucunda elde edilen diğer bulgular doğrultusunda; katılımcıların çoğunun (%65) Burdur'un doğal ve kültürel zenginlikleri hakkında yeterince bilgi sahibi olduğu söylenebilir. Katılımcıların; "Burdur" denildiğinde akıllarına ilk gelen şeyin Burdur Gölü olduğu ve bunu Burdur şif ve ceviz ezmesinin takip ettiği görülmektedir. "Burdur turizmi" denildiğinde ise İnsuyu Mağarası akla gelen ilk isim olmuştur, bunu Burdur Gölü ve Sagalassos antik kenti takip etmiştir. Katılımcıların büyük oranının kentin doğal ve kültürel çekicilikleri hakkında bilgi sahibi olması, aynı zamanda yaşadıkları çevreye karşı bir farkındalığı da göstermektedir. Halkın gözünde Burdur'un simgeleri olarak beliren,

özellikle Burdur Gölü başta olmak üzere, İnsuyu Mağarası, Sagalassos, Burdur şiş ve Ceviz ezmesinin Burdur'un tanıtımında kullanılarak öne çıkarılması sağlanmalıdır.

Çalışmadan çıkan bir diğer sonuca göre halk Burdur'da öncelikle göl turizminin uygulanmasını arzu etmektedir. Bunu sırası ile kültür turizmi, mağara turizmi, yayla turizmi, kuş gözlemciliği, kamp ve karavan turizmi, ekoturizm, kış turizmi ve av turizmi takip etmektedir.

Araştırmadan çıkan diğer önemli sonuçlar;

- Burdur/Burdurluların turizme yeterince önem vermemelerini kabul etmeleri,
- Burdur'un doğal ve kültürel zenginliklerinin tanıtımının yetersiz olduğu,
- Burdur turizminin gelişmesi açısından ilin temel kuruluş ve birimleri arasında yeterli ve etkin bir dayanışma, işbirliği, iletişim ve koordinasyon olmadığı,
- Burdur'un turizmde önemli alt yapı sorunları bulunduğu,
- Burdur'da turizmin gelişmesi için öncelikle turizm yatırımlarının artırılması gerektiği,
- Turizmde başarı için halkın ve tüm kesimlerin katılması gerekliliği,
- Burdur ilinin sahip olduğu turizm potansiyelini yeterince kullanamamakta olduğu,
- Turizmin sadece "Turizm İl Müdürlüğü'nün" çalışmalarıyla başarılabilecek bir iş değil olmadığı,
- Ve halkın; turizmin Burdur'da istihdam olanaklarını arttıracaklarını düşünmesi olarak sıralanabilir.

Burdur turizmi hakkında daha önce yapılmış çalışmalar Burdur'un zengin turizm potansiyeli olduğunu fakat bu potansiyelin yeterince değerlendirilemediği noktasına vurgu yapmıştır. Bu çalışmada da, halkın da bu düşünceye sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Gerçekten Burdur ilinin hem sahip olduğu çok sayıda kültürel varlığı ve hem de doğal güzellikleri ile zengin bir kültür turizmi potansiyeline sahip olduğu söylenebilir. Fakat tüm bu değerlerin turizme açıldığını söylemek mümkün değildir. Özellikle kent merkezi dışında kalan tarihi varlıkların altyapı eksiklikleri ve bakımsız bir görünüm sergiledikleri söylenebilir. Bu nedenle bu alanlarda gerekli düzenlemelerin yapılarak, profesyonel işletmeciler tarafından işletilmesi sağlanmalıdır.

Bunun yanında turistik belgeli konaklama ve dinlenme tesislerinin bulunmayışı da olumsuz bir etki yaratmakta, dolayısıyla kente gelen ziyaretçilerin ya günübirlik ziyaretler gerçekleştirmesine ya da mola şeklinde konaklama yapmadan devam etmesine neden olmaktadır. Bölgede 3-4-5 yıldızlı turistik tesislerin geliştirilmesi özendirilmeli ve geceleme oranlarının artırılmasına önem verilmelidir. Konaklama tesisi ve yatak sayısının sınırlı olduğu ilde tarihi konaklar ve ünlü Burdur evleri, tarihi ve kültürel değerleri korunarak restore edilerek butik otel veya ev pansiyonu olarak kullanıma açılabilir. Beyhan'ın çalışmasının (2005) sonuçları tarihi Burdur evlerinin ev pansiyonculuğuna uygun olduğunu ve bu durumun Burdur ekonomisine ve turizmine katkıda bulunacağını göstermektedir.

Bölgede yer alan doğal, tarihsel ve arkeolojik değerler, Antalya ilindeki turistik tesislere 100-150 km uzaklıktadır. Ayrıca yine Burdur İlinin ana tur güzergahı üzerinde Antalya, Denizli (Pamukkale), Afyon gibi ana konaklama noktalarına çok yakın olması avantaja dönüştürülmeli, tur operatörleri ile diyaloglar geliştirilmeli, Antalya'dan günlük turların düzenlenmesine olanak verilmelidir.

Kamu ve özel sektör tarafından uzun vadeli olarak planlı ve programlı projelerin geliştirilmesi ve uygulamaya konulması gerekmektedir. Turizm ile ilgili tüm paydaşlar arasında koordinasyon güçlendirilmeli ve diyalog artırılmalıdır.

5.KAYNAKLAR

- Alpar, Özer, Erdem, Barış (2005), “Turizmin Bölgesel Kalkınmaya Etkisi Çerçevesinde Burdur Yöresinde Alternatif Turizmi Geliştirme Stratejileri”, *I. Burdur Sempozyumu*, (591-599).
- Avcıkurt, Cevdet, (2003), *Turizm Sosyolojisi; Turist-Yerel Halk Etkileşimi*, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Duman, Teoman, Kozak, Metin, Uysal, Muzaffer (2007), “Turizmde Ürün Çeşitliliği Yoluyla Ürün Değeri Oluşturma: Türkiye’deki Arz Kaynakları Üzerine Bir İnceleme”, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, Cilt. 18, Sayı. 2, (206-214).
- Beyhan, Gülin, (2005), “Tarihi Burdur Evleri Bağlamında Ev Pansiyonculuğunun Geliştirilmesinin Burdur Ekonomisine ve Turizmine Katkıları”, *I. Burdur Sempozyumu*, (1398-1403).
- Gunn, Clare, A., (1988), *Tourism Planning*, Taylor & Francis, New York.
- Jafari, Jafar, (2001), *The Scientification of Tourism, in Hosts and Guests Revisited: Tourism Issues of the 21st century*, Edited by Valene L. Smith and Maryann Brent, Elmsford, New York: Cognizant Communication Corporation.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı (2002), Burdur İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Envanteri, Ocak.
- Pallant, Julie (2001), *SPSS Survival Manual. A Step by Step Guide to Data Analyses Using SPSS for Windows*, PA: Open University Press, Philadelphia.
- Türk, Ali, (2005), “Burdur İli Özelinde Doğal, Tarihsel, Arkeolojik ve Kültürel Değerlerin Sürdürülebilir Turizm Gelişimi Açısından Önemi”, *I. Burdur Sempozyumu*, (476-483).
- Yılmaz, Osman, (2005), “Burdur İlinin Turizm Potansiyeli”, *I. Burdur Sempozyumu*, (569-590).
- Kültür ve Turizm Bakanlığı Belgeli Oteller, www.kultur.gov.tr (02.03.2013)
- Burdur Arkeoloji Müzesi Ziyaretçi İstatistikleri,
http://www.burdurmuzesi.gov.tr/ziyaret%C3%A7i_istatistikleri.htm. (16.03.2013)
- UNWTO, “Tourism Highlights”, 2011 Edition, <http://www.unwto.org/facts> (07.10.2011)